

Farkas Péter

Andrássy Antal főlevéltáros, levéltár-igazgató pályaképe

Andrássy Antal, a Somogy Megyei Levéltár igazgatója 1934. április 12-én született a Fejér megyéhez tartozó Cecén. Családjával 1937-ben költözött Kaposvárra, így innen adatolható mély és szoros kötődése Somogyhoz és annak székhelyéhez. Andrássy Antal zárkózott, a nyilvánosságot kerülő egyéniségéből fakadóan nagyon keveset tudunk gyermekkoráról, ifjúságáról, annyi azonban a levéltárban maradt gyűjteményéből kiderül, hogy már ekkor is szenvedélyesen érdeklődött a magyar történelem iránt. Érdeklődése mind ekkoriban, mind a későbbiekben elsősorban a magyar történelem elmúlt fél évezredére koncentrált. A középiskolai évek után a Debreceni Egyetemen szerzett magyar-történelem szakos középiskolai tanári diplomát. Egyetemi tanulmányai alatt alakult ki szűkebb érdeklődési köre, elsősorban a magyar újkor érdekelt, azon belül is az 1848/49-es forradalom és szabadságharc története került figyelmének középpontjába. Az egyetemi éveket követően, pályakezdőként 1957-től a somogyi megyeszékhelyen ekkor még nem túl beágyazottnak számító intézménynek, a Cukoripari Technikumnak lett a tanára.¹

Muzeológusként

A mindössze néhány évig tartó pedagógusi pályáját követően Andrássy az akkori kaposvári székhelyű Somogy Megyei Múzeumok Igazgatósága Rippl-Rónai Múzeumának muzeológusa lett.² Az egész életét végigkísérő kaposvári közgyűjteményi pálya itt kezdődött. Sajnálatos módon mind a róla szóló nekrológok, mind pedig az egyéb visszaemlékező írások, szóbeli közlések Andrássy múzeumi éveiről bizonyulnak leginkább homályosnak. Üdítő kivételt képeznek e tekintetben a Rippl-Rónai Vármegyei Hatókörű Városi Múzeum főmuzeológusának, Varga Évának a sorai.³ Visszaemlékezése alapján annyi megállapítható, hogy egy tette kész, víziókkal rendelkező fiatalemberrel gazdagodott a múzeum Andrássy Antal érkezésével. Az oktatói pályát frissen elhagyó muzeológus már ekkor is – ahogy a későbbiekben, levéltárosként is – a kutatást helyezte előtérbe. A (hely)történeti (alap)kutatásokat nemcsak a történeti megismerés miatt

¹ A mai Déli Agrárszakképzési Centrum Kinizsi Pál Élelmiszeripari Technikum és Szakképző Iskola jogelődjéről van szó. A kaposvári Cukoripari Technikum jogelődjét még 1950-ben, Kecskeméten alapították 2. számú Cukoripari Technikum néven. Mindössze egy év kecskeméti működést követően, 1951-ben már Kaposvárra került az iskola.

² A Cukoripari Technikum elhagyásának időpontja a levéltári, múzeumi forrásanyagok alapján jelen pillanatban pontosan nem állapítható meg, annyi egészen bizonyos, hogy Andrássy Antal 1960-ban már muzeológusként tevékenykedett.

³ Andrássy Antalra lásd: Varga, 2010. főképp: 70–71.

tartotta fontosnak, hanem a „közgyűjteményi lét” alapvető aspektusának, a tárgyi, illetve iratanyag megismerésének leghatékonyabb és legizgalmasabb módozatának tekintette. Andrassy rövid életű múzeumi tevékenysége nem múlt el nyomtalanul, jelentős szerepet vállalt abban, hogy az akkoriban újszerűnek számító történeti muzeológia gyakorlata Somogyban is megjelenjen. E tekintetben egyébként az 1940-től 1948-ban bekövetkezett haláláig a múzeumi igazgatói tisztelet is ellátó neves néprajzkutató, Gönczi Ferenc által kitaposott ösvényre lépett.⁴ A Gönczi-féle hagyomány folytatásaképpen Andrassy törekvései is elsősorban a kortárs világra irányultak, leginkább a kaposvári városkép alakulására, tágabb értelemben a város akkor közelmúltjának számító történetére fókuszált múzeumi alkalmazottként. Kaposvár városának történetével kapcsolatos kutatásainak kezdeti pontját is jelentették a rövid múzeumi évek.

Korai évek a pártarchívumban

Szakmai pályájának következő szakaszában Andrassy az 1962. október 1-től létező megyei pártarchívum vezetőjeként új pozícióban találta magát.⁵ Az 1956-os forradalmat és szabadságharcot követően vált az állampárt számára kiemelt fontosságúvá a korszakban, illetve a korábbi, még az MDP által félmjelzett, 1948 és 1956 közé eső időszakban keletkezett iratok összegyűjtése, és azok egységes kezelése, őrzése. Az 1956-ig terjedő állampárti időszakban az MDP saját iratai elsősorban ügyintézési célt szolgáltak mindössze, így azok egységes kezelése, szakszerű őrzése, illetve történeti értékük nem merült fel szempontként. Az 1956-os forradalom és szabadságharc okozta iratpusztulás, valamint az a körülmény, hogy addigra már bizonyosnak látszott, hogy a Párttörténeti Intézet nem képes megbirkózni a nagy mennyiségű országos iratanyag gyűjtésével és rendezésével, késztette cselekvésre az állampártot. Motivációjukat az is adta, hogy a forradalmi eseményeket követő megtorlások, perek kapcsán is szükségesek voltak az említett iratok, illetve a párt újjászervezése során sem lehetett ezeket nélkülözni. A dokumentumok történeti értéke mint szempont ettől függetlenül sem volt lényeges a korabeli állampárti vezetés számára. A helyi viszonyokat is tükrözi, hogy a forradalom és szabadságharc eseménydús őszi napjai alatt Somogy területén is nem csekély MDP-s iratanyag semmisült meg.⁶ Az MSZMP Központi Bizottságának 1961. május 23-i határozata teremtette meg az alapját a megyei pártarchívumok működésének, elsősorban iratörzési és hivatali feladatok ellátása céljából.⁷ Somogy megyében bő egy évvel ezután indult meg a szervezés. A pártarchívum élére a fiatal, nagy munkabírású és a pártállami ideológiához,

⁴ Gönczi Ferenc (1861–1948): tanító, néprajzkutató. A zalai és somogyi népi kultúra kutatója. Andrassy Antal gyűjtéséhez kapcsolódik az MNL Somogy Vármegyei Levéltárában őrzött Gönczi-gyűjtemény is, lásd: MNL SVL XXXV.54. Gönczi Ferenc-gyűjtemény.

⁵ A Somogy megyei pártarchívum alapítására, a bevezető, összefoglaló igényű tanulmány mellett Andrassy Antal archívumvezető 1973-as, elsősorban az iratbegyűjtési és őrzési szisztémával kapcsolatos beszámolóját is együttesen közreadva: Csóti, 2014.

⁶ Erről bővebben: Kiss, 2010.

⁷ Lásd erről: Érsok, 1965.

valamint magához az állampárthoz is ezer szállal kötődő Andrássy Antal személye a megyei bizottság számára tökéletes választás volt. Andrássy mentalitásával, hitvallásával kapcsolatban a későbbi munkatársa, beosztottja, a Somogy Megyei Levéltár levéltárosa, Dobai András találóan jegyezte meg a Levéltári Szemle hasábjain megjelent nekrológiájában: „Aktív, személyes hitét mindig vállaló, közéleti embernek, hivatásának és családjának élő levéltáros-vezetőnek ismerték meg a vele baráti, munkatársi kapcsolatba kerülők”.⁸ Andrássy Antalnak elévülhetetlen érdemei voltak abban, hogy az MSZMP Somogy Megyei Bizottsága Archívumának megszervezése viszonylag gyors ütemben és zökkenőmentesen történt meg. Az 1962. október 1-i kezdőponttól számítva 1964-re már befejezettek is lehetett nevezni az archívum megeremtésének szervezési munkálatait. Ebben az időszakban természetesen még csak az 1964 előtt keletkezett MDP-s, illetve MSZMP-s iratok összegyűjtéséről lehetett szó. Andrássy archívumvezetőként már ekkor hozzákezdett a somogyi munkásmozgalom tárgyi és írott emlékeinek összegyűjtéséhez, valamint aktív kapcsolatot ápolt nem csak az ekkortájt helyben élő, de a máshol lakó, somogyi kötődésű „veterán” baloldali szereplőkkel is. A munkásmozgalom említett szereplőinek visszaemlékezéseit nagy szorgalommal gyűjtötte, és az összegyűjtött anyagot az idő előrehaladtával kritikai megjegyzéseivel, jegyzeteivel ellátva helyezte el az archívumban. Mindezek mellett a pártarchívum vezetőjeként, illetve a későbbiekben a Somogy Megyei Levéltár munkatársaként is lényegre törő, a beszélgetőpartnerének bizalmát megnyerő interjúkészítő is volt. Andrássy Antal e tevékenységének gyümölcse lett az MSZMP pártarchívumának tematikus gyűjteménye, amely a Somogy megyei munkásmozgalom kiemelkedő személyiségeivel és egyes eseményekkel kapcsolatos dokumentumokat tartalmaz.⁹ A két imént említett, ma már az MNL Somogy Vármegyei Levéltárában fellelhető gyűjtemény jelentős forrásbázisnak számít a térség 20. századi történetére vonatkozóan, azon belül is elsősorban az 1945 utáni periódust illetően. A gyűjtemény jelentőségét többek között az a szokatlannak is tűnő jelenség adja, hogy az egyébként pártállami ideológia által motivált 1956-os forrásgyűjtései ugródeszkat jelentettek a későbbi – elsősorban Szántó László volt főlevéltáros és levéltár-igazgató-helyettes nevével fémjelzett –, az 1990-es rendszerváltást követően felgyorsuló gyűjtéseknek, kutatásoknak.¹⁰ Bár Andrássy fő kutatási területét nem az 1956-os események és az azt követő megtorlások periódusa jelentette, ennek ellenére e területen is jelentkezett tendenciózus beállítódású forrásközlésekkel.¹¹ Andrássy Antal a pártarchívum vezetőjeként a nagy mennyiségű adminisztratív jellegű feladatok mellett is kiemelt fontosságot tulajdonított a történeti kutatásnak. A pártarchívum-vezetői időszakának első éveiben jelentek meg első publikációi is, amelyek még elsősorban forrásközlések voltak. Ebben az időszakban a tágabban vett kutatási területe a 19. század második és a 20. század első fele somogyi munkásmozgalmának története volt leginkább.¹²

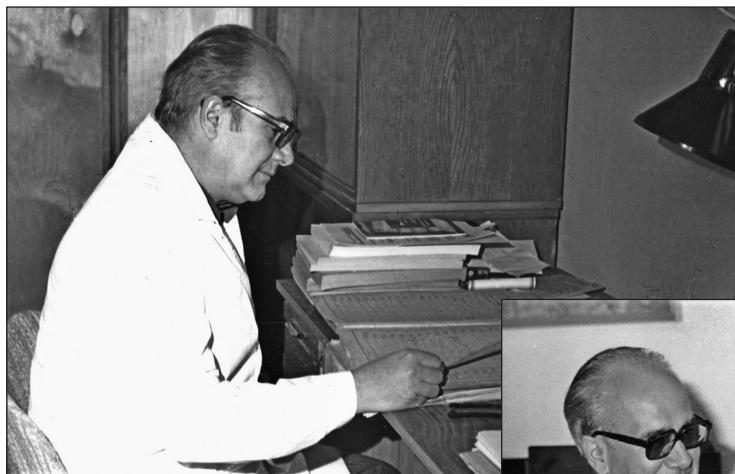
⁸ Dobai, 1990: 110.

⁹ MNL SVL XXXV.54.

¹⁰ Lásd: Szántó, 1995., Szántó, 2017.

¹¹ Andrássy, 1968b.; Andrássy, 1986.

¹² Példaként említendő: Andrássy, 1965.; Andrássy, 1967a, 1967b; Andrássy, 1968a.

Andrásy Antal

Andrásy Antal és Kanyar József,
1970-es évek második fele

Andrásy Antal és Bősze Sándor,
levéltári nap 1980-as évek

Andrásy Antal sírja
a kaposvári Keleti temetőben

A képek forrása:
MNL SVL XV.34. Fotógyűjtemény.

Levéltárosként

Andrássy bő másfél éven keresztül, az 1962. október 1-től 1977. október 1-ig terjedő időszakban vezette az MSZMP Somogy Megyei Bizottságának Archívumát. Kanyar Józsefnek,¹³ a Somogy Megyei Levéltár igazgatójának erőteljes „lobbitevékenysége” nyomán került át a megyei levéltárba, egyébiránt az ottani egyetlen főlevéltárosi státuszt betöltve. A pártarchívum élén Andrássy Antalt Szollár Anna követte, aki ezt megelőzően az MSZMP Somogy Megyei Bizottsága Propaganda- és Művelődési Osztályának munkatársa volt.¹⁴

Andrássy a kaposvári székhelyű levéltár egy olyan időszakában tevékenykedett, amikor a tudományos munka és az ismeretterjesztő szerep kiemelt fontosságú volt az intézmény életében, szemben a két világháború közötti idővel, amikor a fentiekkel kapcsolatban csökkenő tendenciát tapasztalhatunk. A Somogy megye múltjából címmel akkoriban még évenként megjelenő levéltári évkönyv hasábjain és a Levéltári nap címen szerveződő, szintúgy évente megrendezett, általában helytörténeti jellegű konferenciákon az intézmény tudományos igényű kutatómunkát végző dolgozói is megoszthatták eredményeiket az érdeklődőkkel. A rendszeres szerzők, lektorok és előadók között szerepeltek a kortárs magyar történettudomány legnevesebb személyiségei közül is többen (például Borsa Iván, Kubinyi András, Szakály Ferenc és Tilkovszky Lóránt). Az ehhez kapcsolódó szervezőmunkában, a mindig szükséges pénzügyi keret megteremtésében és annak a lehetőségek szerinti folyamatos biztosításában kiemelkedő szerepe volt az „Andrássy Antal – Kanyar József tandemnek”. Természetesen a fent említettek biztosítása nem volt lehetséges anélkül a szoros kapcsolati háló nélkül, amivel a két levéltáros rendelkezett, beleértve ebbe nemcsak a helyi kulturális közélet vagy a levéltári és tudományos világ szereplőit, hanem a pártállam regionális elitjét is.

Andrássy Antal tudományos tevékenysége a Somogy Megyei Levéltárban töltött korszaka során virágzott ki. A levéltári munkavállalás időszaka alatt készülhetett el a több mint két évtizedes kutatás eredményeit közlő – egyébként a doktori disszertációjának témáját is adó – Noszlopy Gáspár kormánybiztos életét és az 1848-49-es forradalom és szabadságharcban betöltött szerepét feldolgozó, adatokban gazdagnak mondható monográfiája.¹⁵ Andrássy kezdeményező hatására jött létre Noszlopy születési helyén, Újvárfalván a manapság Noszlopy-kúria Múzeum nevet viselő intézmény is. A Somogy Megyei Levéltárban töltött több mint egy évtized alatt a somogyi munkásmozgalom története adta elsődlegesen tanulmányainak témakörét, ezen belül is legin-

¹³ Kanyar József (1916–2005) történész, levéltáros. A Hazafias Népfront Kaposvári Városi Bizottságának elnöke, a Honismereti Szövetség elnöke, a történelemtudományok doktora. 1950 és 1986 között, nyugdíjazásáig a Somogy Megyei Levéltár igazgatója. Kanyar működése alatt gyarapodott a legnagyobb mértékben a somogyi levéltár iratanyaga.

¹⁴ MNL SVL XXXV.1.d. 1977. szeptember 28-i ülés. 3. napirendi pont. A megyei pártarchívum vezetőjének felmentése és az új vezető kinevezése.

¹⁵ Andrássy, 1987.

kább az 1918/19-es rendszerváltásokkal és erőszakhullámokkal tarkított időszak,¹⁶ valamint a két világháború közötti, elsősorban kaposvári illegális kommunista mozgalom története emelhető ki e tekintetben.¹⁷ Az 1980-as évtizedben a holokauszt témaköre is felkeltette az érdeklődését, ezirányú gyűjteménye és tanulmánya mindmáig alapkönek nevezhető a kérdés kapcsán.¹⁸ Utolsó nagy kutatási témáját, tervét a Kaposvári Berzsenyi Dániel Szabadkőműves Páholy története adta meg, amin egyébiránt halála napjáig dolgozott. A félbeszakadt kutatás eredményeinek első része is csak a szerző – a levéltár akkori dolgozóit is váratlanul érő – halála után tudott csak megjelenni.¹⁹ Andrassy Antal tanulmányaira a rendkívül pontos forrásmegjelölés, a széles forrásbázisra alapozás, a pontos eseményrekonstrukció, valamint a kommunista világnézetéből fakadó szubjektív megközelítés és ebből adódóan némi moralizálás is jellemző: a fehérterror somogyi elkövetőinek számító, Prónay Pál vezette különítményt a történéstől elvárható kellő távolságtartás helyett „gyilkos” jelzővel említette. A késő Kádár-korszakban a „kulák” jelző használata is talán már anakronisztikusnak nevezhető. Andrassy gazdag helytörténeti jellegű szakirodalmi munkásságot hagyott hátra, félszáznál több tudományos publikáció mellett több mint háromszáz ismeretterjesztő igényű írást hagyott ránk, s amennyiben az általa készített interjúkat, rövidebb sajtócikkeket is ide vesszük, akkor ez a szám bizonyosan jóval meghaladja az ötszázat.

A levéltár a Kádár-rendszer utolsó két évtizedében központi szereplője volt Kaposvár kulturális életének. Andrassy Antal 1988-tól, Kanyar József nyugdíjazását követően a Somogy Megyei Levéltár igazgatói posztját is betöltötte, egészen az 1990. január 24-én váratlanul bekövetkezett, szívroham okozta haláláig. A somogyi levéltár látványos eredményekkel rendelkező időszaka volt az 1950 és 1998 közötti Kanyar József, Andrassy Antal és Szili Ferenc igazgatók nevével fémjelzett periódus. E tény erőteljes bizonyítéka az is, hogy az őrzött irategységek száma a korábbiakhoz képest mintegy a hatszorosára emelkedett. Ekkoriban a már vázolt tudományos és ismeretterjesztő munka mellett nagyarányú rendezések, selejtezések és segédletkészítések is zajlottak, amelyekből Andrassy Antal szervező és gyakorlati jellegű munkájával is jelentősen kivette a részét.

Andrassy Antal hagyatéka

Andrassy Antal legjelentősebb hagyatékának kései „kollégái” számára – és nem beszélve a kutatókról – a Somogy Vármegyei Levéltárban található, mintegy 99 dobozt kitevő gyűjteménye számít.²⁰ Andrassy gyűjteményének „évköre” felöleli a Mohács utáni magyar történelem, elsősorban természetszerűleg Somogy vármegyei vonatkozásait, egészen a Kádár-rendszer utolsó éveiiig bezárólag. A gyűjtemény első doboza azonban mindössze a volt főlevéltáros jegyzeteit tartalmazza a végvári harcok és a Rákóczi-szabadság-

¹⁶ Példaként említendő: Andrassy, 1979. Andrassy, 1988., Andrassy, 1989.

¹⁷ Andrassy, 1983.

¹⁸ Andrassy, 1984.

¹⁹ Andrassy, 1990.

²⁰ MNL SVL XV.44.

harc időszakára vonatkozóan, és elsősorban szakirodalmi feldolgozásokkal kapcsolatos vázlatait foglalja magában. Széles érdeklődési köréről nemcsak az előbb említettek tanúskodnak, hanem településtörténeti gyűjtései, amelyek egészen a középkorig nyúlnak vissza: a helytörténeti kutatásokat végző vagy céltudatosan településtörténeti monográfiákon épp dolgozó munkatársait 1526 előtti oklevelek adataival is előszeretettel segítette.²¹ Andrássy hagyatékának érdemi része a reformkortól kezdődik és a Noszlopy család történetére vonatkozik: az 1848/49-es forradalommal és szabadságharcral, ezen belül Noszlopy Gáspár személyével, tevékenységével kapcsolatos dobozok már árulkodnak gyűjtőszemvedélyéről, precizitásáról és rendkívül széles látóköréről. A gyűjtemény 20. századot érintő dobozaiban elsősorban az őszirózsás forradalom, a Magyarországi Tanácsköztársaság, a két világháború közötti illegális kommunista mozgalom és zsidóüldözés, az MKP 1945–48 közötti tevékenysége, valamint a Kádár-rendszer elsősorban somogyi vonatkozású és gazdaságtörténettel kapcsolatos forrásai lelhetőek fel. Megfigyelhető, hogy a volt levéltár-igazgató szisztematikusan gyűjtött iratokat kutatásaihoz, és nem elégedett meg a Kaposváron fellelt forrásokkal, a gyűjtemény több más megyei, egyházi (akkor még Veszprémi Püspöki Levéltár), illetve országos hatókörű gyűjteményből is tartalmaz másolatokat (példaként felhozható e tekintetben a Hadtörténelmi Levéltár, illetve az Országos Levéltár iratanyaga is). Említésre méltó, hogy a gyűjtemény képet ad számunkra a volt levéltár-igazgató pártmunkájáról is, a pártoktatásban és a munkásirokutatásban – a szervezetnek ő maga is tagja volt – való rendszeres és szorgalmas részvételéről is. A gyűjtemény jelentőségét a témakörök szerinti rendezettség mellett az is adja, hogy az iratmásolatok, jegyzetek mellett fotómásolatokat, illetve tárgyi anyagokat is tartalmaz, valamint néhány saját tanulmányának kézzel ellátott jegyzeteit is. A vázolt gyűjtemény így alkalmas arra is, hogy Andrássy Antal megjelent, tudományos igényű publikációinak adatait ellenőrizhessük. Andrássy gyűjteményének egyedi vonását adja továbbá az a több mint 10 000 darab, pontos jelzettekkel ellátott, lényegre törő sorokat tartalmazó, forrásokat jegyzetelő, kivonatoló gyűjteménye, amely mind a levéltáros, mind pedig a kutató számára rendkívül értékes segédletként is hasznosulhat. A gyűjtemény másolatokat és jegyzeteket tartalmazó döntő része az Andrássy család jóvoltából került a levéltárba.

Andrássy Antal tragikusan hirtelen bekövetkezett halálával Somogy megye korának egyik legjelentősebb levéltárosát és tág műfaji keretekben – tanulmány, forrásközlés, recenzió, interjú, sajtócikk – alkotó (hely)történészét veszítette el. A sok esetben ideológiailag is vezérelt motivációja ellenére pontossága és a különböző levéltári egységek, iratanyagok mély és alapos ismerete jó példával szolgálhat kései utódai számára is. A nevéhez kapcsolódó személyi gyűjteményen is messze túlmutató iratanyagot gyűjtő és azt rendszerező, jegyzetelő tevékenysége a mai napig nélkülözhetetlen „mankónak” számít a 19–20. századi Somogy (vár)megye történetét vizsgálni szándékozó tudományos

²¹ A Somogy Megyei Levéltár volt főlevéltárosának, Gálné Jáger Mártának szíves szóbeli közlése.

kutatóknak. Az egykori levéltár-igazgató egyike volt azon helyi „történész-levéltárosoknak”, aki akár a hivatali jellegűnek tekinthető munkaköri feladataiban is elsősorban a történeti megismerés lehetőségét kereste. Andrassy tudományos publikációi pedig mindössze néhány évtizedes „hallgatás” után ismét „szólnak”. Az utóbbi időszakban az MNL Somogy Vármegyei Levéltára volt munkatársai közül – talán nem túlzás ezt állítani – már az egyik legtöbbet hivatkozott szerzőnek mondható. E jelenségben közrejátszott az is, hogy az őszirózsás forradalom és a Magyarországi Tanácsköztársaság centenáriuma kapcsán felélenkült kutatói érdeklődés fókuszába Andrassy Antal forrásgyűjtései és tudományos publikációi is bekerültek.²²

Források és szakirodalom

MNL SVL = Magyar Nemzeti Levéltár Somogy Vármegyei Levéltára

XV.34. = Fotógyűjtemény

XV.44. = Dr. Andrassy Antal főlevéltáros gyűjteménye

XXXV.1.d. = MSZMP Somogy Megyei Bizottsága iratai. Vb ülések jegyzőkönyve, 1978. 125. ő. e.

XXXV.54. = Archívum személyi gyűjtemény: a munkásmozgalom somogyi résztvevőivel kapcsolatos iratok, egyéb dokumentumok

XXXV.55. = Archívum tematikus gyűjtemény: egyes témákkal és eseményekkel kapcsolatos iratok, egyéb dokumentumok

Andrassy, 1965 = Andrassy Antal: Adatok a Kaposvári Általános Munkásegylet történetéhez 1870–1873. Somogyi Szemle, 1965. 2. sz. 42–53.

Andrassy, 1967a = Andrassy Antal: Latinca Sándor elfogatása és mártírhalála (1919. aug. 6.–szept. 17.). Somogyi Szemle, 1967. 1. sz. 37–56.

Andrassy, 1967b = Andrassy Antal: A siófoki Mártír-emlékmű története (1919–1948). Somogyi Szemle, 1967. 2. sz. 69–78.

Andrassy, 1968a = Andrassy Antal: Aratómunkás és cselédsztrájk 1905-ben. Somogyi Szemle, 1968. 2. sz. 25–26.

Andrassy, 1968b = Andrassy Antal: A válság és megújulás somogyi dokumentumai 1956. október–december. (Forrásközlés.) Útközben, 1986. 4. sz. 52–66.

Andrassy, 1979 = Andrassy Antal: Katonai terror Somogyban 1919 őszén. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 10. Szerk.: Kanyar József. Kaposvár, 1979. 307–353.

Andrassy, 1983 = Andrassy Antal: A kaposvári kommunisták pere 1933-ban. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 14. Szerk.: Kanyar József. Kaposvár, 1983. 253–279.

Andrassy, 1984 = Andrassy Antal: Zsidóüldözés Somogyban, 1944. március–július. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 15. Szerk.: Kanyar József. Kaposvár, 1984. 333–360.

²² Bödök, 2018: 20, 21, 23–24., Hatos, 2018: 181.

- Andrássy, 1986 = Andrássy Antal: A válság és megújulás somogyi dokumentuma 1957. január–június. (Forrásközlés.) Útközben, 1986. 1. sz. 28–33.
- Andrássy, 1987 = Andrássy Antal: Noszlopy Gáspár (1820–1853). Kaposvár, 1987. (Somogyi Almanach 43–44.) Kaposvár, 1987.
- Andrássy, 1988 = Andrássy Antal: Fegyveres erő és hatalom Somogyban, a polgári demokratikus forradalom idején. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 19. Szerk.: Kanyar József. Kaposvár, 1988. 263–298.
- Andrássy, 1989 = Andrássy Antal: A somogy–baranyai 44-es vörös dandár szervezése és harcai 1919-ben. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 20. Szerk.: Kanyar József. Kaposvár, 1989. 253–287.
- Andrássy 1990 = Andrássy Antal: A Kaposvári Berzsényi Dániel Szabadkőműves Páholy története (1902–1903). 1. közlemény. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 21. Szerk.: Kanyar József. Kaposvár, 1990. 169–190.
- Bödök, 2018 = Bödök Gergely: Vörös- és fehérterror Magyarországon (1919–1921). Doktori disszertáció. Eger, 2018.
- Csóti, 2014 = Csóti Csaba: Az MSZMP Somogy Megyei Bizottsága Archívuma felállításának története 1962–1972. Andrássy Antal archívumvezető beszámolója, 1973 (forrásközlés). Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 43–44. Szerk.: Récsei Balázs. Kaposvár, 2014. 309–326.
- Dobai, 1990 = Dobai András: Andrássy Antal (1934–1990). Levéltári Szemle, 1990. 2. sz. 110.
- Érsok, 1965 = Érsok Károlyné: A budapesti és megyei pártarchívumokról. Levéltári Szemle, 1965. 4. sz. 75–80.
- Hatos, 2018 = Hatos Pál: Az elátkozott köztársaság. Az 1918-as összeomlás és forradalom történet. Bp., 2018.
- Kiss, 2010 = Kiss Norbert Péter: Az 1956-os forradalom alatt megsemmisült Somogy megyei iratok. Somogy megye múltjából. Levéltári évkönyv 40. Szerk.: Bősze Sándor. Kaposvár, 2010. 141–187.
- Szántó, 1995 = Szántó László: Az 1956-os forradalom Somogyban. Válogatott dokumentumok. Kaposvár, 1995.
- Szántó, 2017 = Somogyország ötvenhatban. Dokumentumok, emlékezések és történetek a forradalomról I–II. Főszerk.: Szántó László, szerk.: Farkas Péter – Récsei Balázs. Kaposvár, 2017.
- Varga, 2010 = Varga Éva: A tegnap világa. Az újkortörténeti muzeológia Somogyban. Somogy Megyei Múzeumok Közleményei 19. Szerk.: Ábrahám Levente. Kaposvár, 2010. 67–85.